

PALANGOS MIESTO GLOBOS NAMŲ ETIKOS KODEKSAS

PASKIRTIS IR TAIKYMAS

1. Palangos miesto globos namų (toliau – Globos namai) Etikos kodeksas (toliau tekste – Kodeksas) nustato visų Globos namų darbuotojų elgesio ir veiklos principus ir reikalavimus, kurių privalo laikytis kiekvienas Globos namų darbuotojas, įgyvendindamas savo teises, vykdydamas teisės aktuose nustatytas pareigas bei funkcijas, kad būtų stiprinamas Globos namų ir jos darbuotojų autoritetas, nepriklausomumas, užkertamas kelias atsirasti ir plisti korupcijai, ugdoma atsakomybė už savo veiksmus, skatinama ir užtikrinama pagarba įstatymui, kitiems Globos namų darbuotojams, socialinių paslaugų gavėjams (toliau – gyventojams), jų artimiesiems, bei kitiems asmenims. Taip pat šis Kodeksas nustato Kodekso reikalavimų ir principų laikymosi priežiūrą, kontrolę bei atsakomybę už jų pažeidimą.

KODEKSO APRAŠYMAS GLOBOS NAMŲ DARBUOTOJŲ VEIKLOS IR ELGESIO PAGRINDINIAI PRINCIPAI

2. Vykdydami pareigas, Globos namų darbuotojai privalo vadovautis toliau išvardintais principais.
3. Pagarbos įstatymui ir žmogui, jo teisėms ir laisvėms principas apima šiuos reikalavimus:
 - 3.1. gerbti įstatymus ir nepažeisti jų, o susidūrus su kitų asmenų vykdomais teisės pažeidimais, padaryti viską, kas būtina, kad tokie veiksmai būtų nutraukti ir įvertinti;
 - 3.2. gerbti teisėtus ir pagrįstus gyventojų lūkesčius, nesinaudoti kitų asmenų nežinojimu ar klaidomis;
 - 3.3. gerbti gyventojus, bendrauti su jais geranoriškai ir pakančiai, mandagiai elgtis nepaisant asmens savybių, turtinės ar visuomeninės padėties ar politinių pažiūrų;
 - 3.4. pagarbiai išklaudyti asmenis ir imtis visų teisėtų priemonių jiems padėti, dėmesingai reaguoti į prašymus ir siūlymus;
 - 3.5. kalba, veiksmais ar siūlomais sprendimais nediskriminuoti atskirų asmenų dėl lyties, seksualinės orientacijos, amžiaus, rasės, religijos, odos spalvos, tautybės, šeiminės padėties ir imtis teisėtų priemonių pastebėjus diskriminacijai sustabdyti.
4. Viešumo ir veiklos skaidrumo principas apima šiuos reikalavimus:
 - 4.1. Globos namų darbuotojo veikla turi būti vieša ir skaidri;
 - 4.2. suinteresuotų asmenų reikalavimu supažindinti su savo teisėmis bei pareigomis ir pateikti informaciją apie savo sprendimus bei veiksmus;
 - 4.3. suinteresuotų asmenų prašymu suteikti Globos namuose esančią informaciją, išskyrus atvejus, kai pagal įstatymus ir/ar nustatytą Globos namuose tvarką ši informacija negali būti atskleista, arba jos atskleidimas yra ribojamas.
5. Teisėtumo ir teisingumo principas apima šiuos reikalavimus:
 - 5.1. privalo rūpintis, kad sprendimai, darantys poveikį asmenų teisėms ir interesams, turėtų teisinį pagrindą ir jų turinys atitiktų įstatymų reikalavimus;
 - 5.2. vienodai vertinti ir bendrauti su visais asmenimis, nepriklausomai nuo jų rasės, tautybės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų bei politinių pažiūrų, būti teisingu sprendžiant prašymus ir priimant sprendimus.
6. Sąžiningumo, principingumo ir moralumo principas kuris apima šiuos reikalavimus:
 - 6.1. vadovaujantis visuotinai pripažintomis moralaus elgesio normomis, sąžiningai, dorai, nepriekaištingai, principingai ir atsakingai atlikti pareigas, nustatytas Lietuvos Respublikos norminiuose teisės aktuose, Globos namų darbo tvarkos taisyklėse, pareigybės aprašyme ir kituose teisės aktuose;
 - 6.2. nenaudoti profesinei veiklai skirto laiko, Globos namų darbo priemonių, finansinių ir materialinių Globos namų išteklių savo, savo artimųjų bei kitų asmenų poreikiams tenkinti;
 - 6.3. profesinėje veikloje ir visuomeniniame gyvenime elgtis sąžiningai, garbingai, nežeminant savęs ir aplinkinių;
 - 6.4. nedalyvauti neteisėtuose, negarbinguose ir amoraliuose sandoriuose, susivienijimuose ar veikloje.
7. Nešališkumo ir nepriklausomumo principas, kuris apima šiuos reikalavimus:
 - 7.1. savo veikloje turi būti objektyvus, nešališkas ir nepriklausomas, vadovautis visų asmenų lygybės prieš įstatymą principu, nedaryti nepagrįstų išimčių;
 - 7.2. priimant sprendimus, vadovautis aiškiais vertinimo kriterijais, vengti asmeniškumo, emocijų, atsižvelgti į kitokią nuomonę bei kitas objektyvias aplinkybes;

- 7.3. veikla ir elgesys neturi būti pagrįsti asmeniniu, šeimyniniu ar kitoku suinteresuotumu ar spaudimu iš kitų asmenų;
- 7.4. nusišalinti nuo bet kokio sprendimo priėmimo, kuriame jis ar kiti asmenys gali iš to turėti bet kokios naudos (materialinės, finansinės ar kitokia forma).
8. Nepiktnaudžiavimo savo padėtimi principas, kuris apima šiuos reikalavimus:
 - 8.1. nenaudoti savo pareigų ir įtakos tiesioginei ar netiesioginei finansinei ar kitai turtinei naudai sau, artimiesiems ar kitiems asmenims gauti. Šio reikalavimo pažeidimu laikomas ir toks veikimas, kai ta nauda gaunama ne vien tiesioginiais paties Globos namų darbuotojo sprendimais, bet ir pasinaudojant įtaka ar spaudimu kitiems Globos namų darbuotojams;
 - 8.2. nesudaryti jokių sąlygų ar prielaidų kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktui, o jam kilus, imtis priemonių jam pašalinti, bei informuoti apie tai savo tiesioginį vadovą;
 - 8.3. nepriimti nei tiesiogiai, nei netiesiogiai dovanų ar kito atlygio (pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų) iš asmenų, kurie gali būti suinteresuoti tam tikrais Globos namų darbuotojo veiksmais ar sprendimais.
9. Nuoseklumo ir konfidencialumo principas, kuris apima šiuos reikalavimus:
 - 9.1. elgesiu ir savo veikloje turi būti nuoseklus, vadovautis patvirtinta tvarka ir procedūromis, išskyrus tuos atvejus, kai nukrypti leidžia teisėtas raštiškas pagrindas;
 - 9.2. susipažinęs su informacija, kuri pagal įstatymą ir/ar Globos namuose patvirtintą tvarką negali būti atskleista ir platinama, Globos namų darbuotojas neturi jos skelbti, remtis visuomeniniame gyvenime ar panaudoti ją savo asmeniniams, atskirų asmenų ar jų grupių interesams tenkinti, net ir po to, kai su Globos namais nesaisto jokie ryšiai.

BENDRIEJI VEIKLOS IR ELGESIO REIKALAVIMAI

10. Vadovaudamiesi aukščiau nurodytais principais, Globos namų darbuotojai privalo:
 - 10.1. griežtai laikytis teisės norminiuose aktuose ir šiame Kodekse nustatytų etiško elgesio ir veiklos principų, reikalavimų ir taisyklių;
 - 10.2. sąžiningai, nepriekaištingai ir atsakingai atlikti savo pareigas, nustatytas Lietuvos Respublikos teisės norminiuose aktuose, Globos namų ir kituose teisės aktuose;
 - 10.3. nepažeisti asmens teisių ir teisėtų interesų, orumo, viešai nereikšti savo požiūrio, neišsakyti komentarų, jei tai gali sukelti neigiamų padarinių, taip pat nedaryti neteisėto poveikio kitiems asmenims reiškiant savo įsitikinimus ar nusistatymus;
 - 10.4. savo elgesiu darbo metu būti pavyzdžiu kitiems, laikytis visuotinai priimtų gero elgesio normų;
 - 10.5. darbe, susitikimuose ar kitaip atstovaudami Globos namus, dėvėti tvarkingą tarnybinę išvaizdą atitinkančią aprangą. Gerai atrodydami darbuotojai padeda kurti gerą Globos namų įvaizdį. Atvira ir iššaukianti apranga darbe netinka;
 - 10.6. konfliktinėmis aplinkybėmis elgtis objektyviai ir nešališkai, išklausti visų pusių argumentus ir padėti rasti sprendimą;
 - 10.7. suteikti tikslią ir išsamią informaciją gyventojams apie jų teises, pareigas, galimybes ir galimus padarinius, nedarant įtakos apsisprendimui;
 - 10.8. užtikrinti priimamų sprendimų skaidrumą, teisėtumą, prireikus pagrįsti savo sprendimų priėmimo motyvus;
 - 10.9. būti mandagūs, paslaugūs, tvarkingi ir tolerantiški, pagarbiai elgtis su kiekvienu žmogumi.

ELGESYS BENDRAUJANT SU BENDRADARBIAIS IR PAVALDŽIAIS DARBUOTOJAIS

11. Globos namų darbuotojai darbo metu bendraudami su gyventojais ir bendradarbiais privalo:
 - 11.1. bendrauti pagarbiai ir taktiškai, geranoriškai, vadovaudamiesi principu, kad kiekvienas asmuo turi teisę turėti savo nuomonę visais klausimais;
 - 11.2. stengtis, kad kolektyve vyrautų savitarpio pasitikėjimas, vengti bet kokių priekabiavimo formų: žeminimo, įžeidimo, bendradarbio darbo ar pasiekimų menkinimo, apkalbų ir šmeižimo, reputacijos menkinimo ir panašiai;
 - 11.3. teikti bendradarbiams visą informaciją, kurios jiems reikia atliekant pavestas užduotis;
 - 11.4. susilaikyti nuo viešų pasisakymų ar svarstymų apie bendradarbių asmenybes ar jų kompetenciją.
12. padalinių vadovai bei jų pavaduotojai, bendraudami su jiems pavaldžiais darbuotojais, be nurodytų aukščiau reikalavimų, privalo:
 - 12.1. netoleruoti pavaldžių darbuotojų tarpusavio įžeidinėjimo ar bet kokio žeminimo;

- 12.2. kurti vadovaujame padalinyje darbinę aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;
- 12.3. taktiškai ir pagrįstai reikšti pastabas dėl pavaldžių darbuotojų klaidų ar darbo trūkumų, objektyviai vertinti jų darbo rezultatus;
- 12.4. paskirstyti tolygiai darbą kolektyve, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldinio galimybės bei profesinė kvalifikacija;
- 12.5. skatinti pavaldžius darbuotojus rodyti iniciatyvą, reikšti nuomonę ir ją išklausti.
13. Asmuo, dirbantis Globos namuose, apie pastebėtas kitų darbuotojų ar vadovų klaidas, turi pranešti savo tiesioginiam vadovui.
14. Darbuotojas turi teisę atsisakyti vykdyti tiesioginio vadovo pavedimą, jei toks pavedimas prieštarauja įstatymams, Globos namų tikslams, uždaviniams ar šio Kodekso nuostatom.

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ ATSKYRIMAS

15. Globos namų darbuotojas, siekdamas išvengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, privalo:
 - 15.1. deklaruoti savo viešuosius ir privačius interesus įstatymo nustatyta tvarka, laikytis darbuotojo konfidencialumo pasižadėjime ir Nešališkumo pasižadėjime prisiimtų įsipareigojimų ir prisiimti visą atsakomybę, kylančią dėl jų pažeidimo;
 - 15.2. elgtis taip, kad jo šeimyniniai, socialiniai ir kitokie santykiai nekenktų darbui Globos namuose ir netrukdytų atlikti tiesiogines pareigas;
 - 15.3. jei gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktas, nedalyvauti finansinėje ar komercinėje veikloje naudojantis savo padėtimi bei informuoti apie tai tiesioginį vadovą;
 - 15.4. pranešti savo tiesioginiam vadovui apie ketinimą dirbti kitą darbą ar užsiimti kita veikla. Sprendžiant apie tai, kas daroma ar kitas darbas ar veikla nesudarys prielaidų kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktui dirbant Globos namuose, ar Globos namų darbuotojui tai netrukdytų tinkamai atlikti pareigas Globos namuose, ar nėra kitų aplinkybių, dėl kurių Globos namų darbuotojas negali dirbti kito darbo ar užsiimti kita veikla.
 - 15.5. Globos namų darbuotojas privalo informuoti tiesioginį vadovą apie kiekvieną atvejį, kuris gali būti susijęs su korupcija, sukčiavimu ar mėginimu daryti neteisėtą poveikį. Globos namų darbuotojas negali elgtis taip, kad būtų sudaromos prielaidos manyti, kad jis tiesiogiai ar netiesiogiai toleruoja ar net skatina piktnaudžiavimą, kyšininkavimą bei kitas korupcijos apraiškas. Laikoma, kad Globos namų darbuotojas pažeidžia šį Kodeksą ir savo neveikimu skatina piktnaudžiavimą ir kitokias korupcijos apraiškas, jei nustatyta tvarka nepraneša apie faktus, kurie sąžiningo asmens požiūriu gali sukelti pagrįstus įtarimus piktnaudžiavimu, kyšininkavimu bei kitais korupciniais nusikaltimais.
 - 15.6. Globos namų darbuotojas negali priimti dovanų ar paslaugų arba jas teikti, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą. Šis apribojimas netaikomas asmenims, gavusiems dovanų pagal tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su asmens, dirbančio Globos namuose, pareigomis. Tačiau, jei dovanos vertė viršija 5 MGL, ši dovana yra laikoma savivaldybės nuosavybe. Tokia dovana įvertinama ir saugoma Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka.

KONFIDENCIALUMAS

16. Globos namų darbuotojas savo veikloje susipažinęs su informacija, kuri pagal įstatymą ar Globos namų patvirtintą tvarką negali būti atskleista ir platinama, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai neturi tos informacijos atskleisti, sudaryti sąlygas kitiems asmenims susipažinti su ja, prarasti ar platinti, taip pat naudoti savo ar kitų asmenų interesams.
17. Globos namų darbuotojas, atsižvelgdamas į esančias galimybes, privalo užtikrinti jo žinioje esančios informacijos (popierinėje, elektroninėje ar kitokioje laikmenoje) saugumą ir neprieinamumą kitiems neįgaliojiems asmenims be jo žinios.

KODEKSO REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI PRIEŽIŪRA IR ATSAKOMYBĖ

18. Globos namų darbuotojų elgesys ar veikla, pažeidžianti šio Kodekso reikalavimus, yra neteisėta, todėl yra pagrindas darbuotojui taikyti drausminę atsakomybę.
19. Šio Etikos kodekso pažeidimus tiria Globos namų direktoriaus paskirta etikos komisija.
20. Etikos komisijos veiklos formas, tvarką ir komisijos narių atsakomybę nustato Etikos komisijos reglamentas, tvirtinamas Globos namų direktoriaus.
21. Šio Kodekso reikalavimų laikymosi priežiūrą vykdo pagal savo atsakomybių sritis padalinių vadovai.

22. Kodekso 22 punkte minimi atsakingi už Kodekso reikalavimų laikymosi priežiūrą darbuotojai apie pastebėtus šio Kodekso reikalavimų pažeidimus tarnybiniu pranešimu informuoja Globos namų direktorių.
